

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Égész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 94. szám.

Hétfő, április 25.

Id. Tullics György kitüntetése.

Nagybecskerek, április 25.

A vármegyei közigazgatás ünnepét ült tegnap. Torontá vármegye tisztikarának egyik kiváló érdemű tagját, id. Tullics György tb. főszolgabírókat ünnepelték, abból az alkalomból, hogy a király neki a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

Tegnap délelőtt nyújtották át az érdemkeresztet a kitüntetett főszolgabíróknak, de nem annyira maga ez az aktus, mint annak a kerete az, ami ünneppé emeli a hivatalos eljárást és diszt nyújt a vármegye tisztikarának.

Nem kívánjuk itt ecsetelni Tullics György érdemeit, hiszen kiváló munkálkodását ismeri a vármegyében mindenki s maga a királyi kitüntetés a legigazabb méltatása az ő működésének, de ennek koronáját mégis az a szeretet képezi, a mely Tullicsot minden részről körülveszi s a mely szeretet a tegnapi ünnepen is megnyilvánult.

A vármegye székházának hatalmas dísztermét mondhatni zsufolásig megtelt közönséggel a polgárság minden rétegéből, kezdve a legelőkelőbbektől le egészen az egyszerű földmivesig, akiknek sorában szeretettel jöttek el ünnepelni idegenajku honfitársaink is. A polgárság hatalmas sorát kiegészítettek a katonaság képviselői, akiknek megjelenése a polgárság ünnepén élénk bizonyossága a polgárság és katonaság között való jó viszonynak.

Méltán mondhatjuk egyuttal, hogy az ünnep a haza és az állam iránt való hű szolgáltnak és a munkának az ünnepe volt és éppen a mostani szomorú napokban kiáltó tanúsága annak, hogy az állam vezetői a legteljesebb mértékben tudják méltányolni a tisztviselők hű szolgálatait.

A nap krónikása szíves örömmel jegyzi föl a tegnapi ünnepet, mert az egy olyan sugárzó pont az események zürös forgatagában, a mely amellet, hogy világít, szívetleket melegít is.

Alanti tudósításunk ki fogja egészíteni e sorokból talán hiányzó igaz képét és jelentőségét az ünnepnek.

A hivatalban.

Reggel a központi főszolgabírói hivatalban egy kis házi-ünnepély vezette be az ovációt. Itt ugyanis Daniel Ferenc főszolgabíró lelkes beszéd kíséretében a központi járás nevében számos aláírással ellátott pompás albumot nyújtott át Tullics Györgynek, aki meghatottan mondott köszönetet a szép emlékért.

Az érdemkereszt átadása.

Az ünnepély hivatalos s egyuttal főrésze a vármegyei székházának dísztermében folyt le délelőtt 11 órakor, amikor olyan nagy közönség gyűlt össze, amit csak ritkábban látni a hatalmas teremben.

Összegyűltek ide teljes számmal a vármegye központi tisztviselői dr. Dellimanics Lajos főispán és Jankó Ágoston alispánnal élükön, a városi és állami tisztviselők, a Nagybecskereken állomásozó katonaság tisztikara, a központi járás tisztviselői s az összes községek küldöttségei, élükön az előjárósággal s eljött az egyszerű földmives nép, hogy szeretetét és tiszteletét demonstrálja az ünnepelt iránt.

Pontban 11 órakor kezdődött az ünnepe, amikor Jankó Ágoston alispán rövid szavakban utalt az ünnep jelentőségére s fölkerít Szabó

Ferenc apát, orsz. képviselőt, Tóth István kir. tan., pénzügyigazgatót, dr. Vincze híd Ernő m. főjegyzőt, Sal Ferenc tb. főbírókat, Rigó István tb. főjegyzőt és Holstein Ede községi jegyzőt, hogy küldöttségileg hívják meg Tullics Györgyöt a terembe.

Az ünnepeltet megjelenésekor zugó éljenzés fogadta, a melynek lecsillapultával Jankó Ágoston alispán a következő beszédet intézte a kitüntetethez:

Tisztelt barátom és tisztársam!

Az a tisztességes, önzetlen és fáradhatlan csendes munkálkodás, amelyet Ön a közélet terén, habár szerény állásban, 36 éven át kifejtett, — és amely munkálkodás már régen megszerezte Önnek a járás közönségének, tisztársainak és felelősöknek ti zteletét és elismerését, — áttörte az Ön vezénysége által alkotott erős korlátokat, köz-tudomásává vált és méltó okul szolgált a legmagasabb kitüntetésre: a király elismerésére.

Ö császári és királyi felsége, az apostoli király Önnek buzgó szolgálatai elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

Hogy ezen legfelsőbb kitüntetést Önnek tudomására juttassam és annak jelvényét átadjam, a mai napot választottam, amidőn Önnek ugyanis ünnepe van, amidőn tisztelőinek és barátainak serege felkeresi Önt, hogy nevenapja alkalmából jó kívánságaival halmozza el.

Tegye ez ünnepet szebbé, fényesebbé a királyi kitüntetés, amelyet Önnek ezennel átadok.

És legyen szabad a szokásos névnapüdvözlethez még azon hű kívánsággal csatlakoznom, hogy engedje a Mindenható, hogy Ön jó egészségben és teljes erejében a közjó érdekében még számos éveken át működhessek és a kötelességtudó, önzetlen és lelkiismeretes tisztviselőnek még sokáig példányképe lehessen. Isten éltesse Önt!

Jankó Ágoston beszédét percekig tartó éljenzés követte s miután az alispán föltűzte a kitüntetett mellére az érdemkeresztet, Tullics György alattvalói hódolatát fejezte ki a király iránt s meleg köszönetet mondott a főispánnak, hogy őt a kitüntetésre ajánlotta, az alispánnak pedig elismerő szavaiért. Ünnepelesen ígérte, hogy a kitüntetést feddhetlenül fogja viselni. A király éltetésével végezte szavait, a melyek zugó visszhangot keltettek a teremben s ezzel a hivatalos ünnepély véget ért.

A lakoma.

Délben egy órakor mintegy kétszázan Tullics György tiszteletére ünnepi lakomára gyűltek össze a kaszinó nagytermében, amely zsufolásig megtelt vendégekkel.

A lakomán az első felköszöntőt Tullics György mondotta ősi magyar szokás szerint a királyra.

Kögl Béla écskai plébános szólott ezután. Szükségesnek tartja, hogy mikor az ernyedetlen szorgalom és munka ünnepét ülik, megemlékezék dr. Dellimanics Lajos főispánról, aki szintén a munka és szorgalom embere s aki meg is becsüli a munkát. Poharát emeli a főispánra.

Gössl Géza écskai jegyző, a járási jegyzői kar nevében élteti Tullicsot.

Ezután dr. Dellimanics Lajos főispán emelkedett szólásra. Kögl Béla szavai készítenek arra, hogy néhány pillanatra igénybe vegye a figyelmet. A mai nap ünnepelt férfiban az igazi munka, az igazi szorgalom jelképét ünneplik. Megelégedéssel konstátálja, hogy kitüntetés élénk visszhangra talált a nagyközönségben, ami leg-ekesebb bizonyossága annak, hogy igazán megérdemelt a kitüntetés. Poharát emeli Tullics Györgyre, hogy tovább is igy dolgozzon s példát mutasson alantásai s tisztársainak, arra való buzdításal, hogy a megérdemelt jutalom el nem marad.

A főispán pohárköszöntőjét zajos éljenzés fogadta s utána egyremásra hangzottak el a felköszöntők.

Keksz katalinfalvai bíró a község nevében köszöntötte föl Tullicsot, Tóth István kir. tan. pénzügyigazgató Jankó alispánt éltette, miután a

mai nap tulajdonképpen a vármegye vezetőségére vet fényt, Kaufmann István bégaszentgyörgyi iskolaigazgató a járási tanítók nevében üríti poharát Tullicsra, Szilágyi Albert pedig Tullics feleségére és családjára emelt poharat.

A késő délutáni órákig tartott a legemelkedettebb hangulatban a lakoma, a melynek kitűnő fogásaiért, a pompás és izletes terítésért és kiszolgálásért Marcoin vendéglőst a teljes elismerés illeti.

A vasuti sztrájk.

Felelős-e a vasut a saját alkalmazottjainak sztrájkja által okozott károkért.

Írta: dr. Stassik Ferenc.

Mióta vasuti közlekedésünk a vasuti alkalmazottak sztrájkja következtében megakadt, laikusok — avagy hogy bocsánat! ilyenek nincsenek is, mert a joghoz mindenki érteni vél, — fölvetik azt az első kérdést, hogy felelős-e a vasuti vállalat a saját alkalmazottjainak sztrájkja okozta károkért azok irányában, akik a vasuti vállalatnak fuvarozás végett árut adtak át, ha a feladó az áru megromlása vagy késedelmes megérkezése miatt kárt szenvedett? — és fölvetik azt a másik kérdést, hogy avis major, erőhatalom-e a vasuti vállalat saját alkalmazottjainak sztrájkja?

Az első kérdés jogászai szempontból nem s kérdés, — a másik kérdés pedig nem helyes kérdés, hanem deplaszirozott, helyéből elmozdított kérdés.

A vasuti vállalat — legyen az akár magánosok, akár részvénytársaság, akár az állam tulajdonosa (mert hiszen az állam a keresk. törvény 4. §-a szerint kereskedelmi ügyletei tekintetében nem különbözik más cégektől és cégjegyzésre is köteles) — a vasuti vállalat kereskedelmi, fuvarozási vállalat, amely fuvarozási ügyletei tekintetében a kereskedelmi törvény 393-433. §-ának van alávetve, ép olyan fuvarozási vállalat, mint akár a Krescalics burcselkaja; mert a kereskedelmi törvény 393. §-a értelmében fuvarozónak tekintetik, aki áruknak szárazon vagy folyókon és belvizeken fuvarozásával iparszerűleg foglalkozik.

A keresk. törv. 398. §-a szerint: „A fuvarozó minden kárért, mely az áruban az átvételtől a kiszolgáltatásig elveszés vagy megsérülés által történik, felelős, amennyiben igazolni nem képes, hogy a kárt erőhatalom, vagy az áru természetes minősége, különösen belső megromlás, beszáradás, rendes csurgás vagy a begöngyölésnek kívülről fel nem ismerhető hiányai okozták.”

A keresk. törv. 399. §. utolsó bekezdése szerint pedig: „Ha a fuvarozó vagy emberei bebizonyíthatólag vétkes gondatlansággal vagy gonosz szándékkal jártak el, a fuvarozó teljes kártérítéssel (tehát a 272. §. szerint a valóságos kár és az elmaradt nyereség megtérítésével) tartozik.”

Eltekintve a fuvarozó felelősségét kizáró egyéb, a fenti §-ban körülírt okoktól, tisztában kell lenniök az erőhatalom, a vis major fogalmával.

Hogy mi tekintendő vis majornak, azt általánosságban megállapítani nem lehet; hanem, hogy forog-e föl vis major? az mindig a konkrét eset körülményei szerint határozandó meg; mert helyesen mondja Thöl (Handelsrecht 40. l. 5. j.), hogy bizonyos körülmények közt még a földrengés következményei is elháríthatók. Époly lehetetlen általános szabályokat fölláítani arra nézve, hogy a gondosságnak mily mértéke elégséges a fuvarozó részéről, hogy a kártérítés kötelezettsége megszűnjék. Vis majornak kell tehát elfogadni oly balesetet, amelyről minden okos embernek azt kell mondania, hogy oktalanság lenne kikötni oly gondosságot, amely az olyan balesettel dacolna; vis majornak kell elfogadni oly külső eseményt (természeti eseményt, idegen

bűncselekményt), amelynek elkerülését észszerű eszközökkel elhárítani nem lehet; vis major tehát az olyan előre nem látható vagy az eset körülményei szerint elháríthatatlan esemény, amelynek méltánylása mindig az eset tényleges mozzanatától függ. (Német polg. törv. 203., 701., 1996. §§. — Magyar törv. 637., 1333., 1779., 1783., 1638. §§.)

Ily értelemben magyarázza meg az erőhatalmat a kir. kuria 1882. évi 1040. számú határozatában, mondván: „Erőhatalom (vis major) fogalma alatt oly természeti vagy emberi erőszak értendő, mely a kellő gondosság mellett sem volt emberi erővel elhárítható; az erőhatalom ismérve tehát az elháríthatatlanság”.

Főnt azt mondtuk, hogy a vasut saját alkalmazottjainak sztrájkja tekintetében azt kérdeznünk, hogy ez a sztrájk a vasutnak oly jogos menetsége-e, amely őt a fuvarozás nem teljesítéséből a feladott áruknak nem természetes minőségéből, nem belső megromlásából, nem beszáradásából, nem a begöngyölés kívülről észrevehető hiányából, továbbá a leadási határidő elmulasztásából eredő kárért a felelősség alól fölmenti, nem helyén való kérdés: mert a keresk. törvény 422. §-a értelmében, annak a fuvarozásra vonatkozó határozatai, a vaspályák fuvarozási ügyleteire is alkalmazást nyernek oly eltérésekkel, amelyek a törv. 423—433. §-aiban foglaltaknak, de a mely eltérések a kir. kuria 1881. évi 2513. számú határozata szerint nem hogy különös kedvezményt adnának a vaspályáknak, hanem ellenkezőleg, csak az általuk igénybevehető előnyök megszorítására céloznak, holott más fuvarozók a maguk javára bármily kikötéseket szabadon tehetnek; nem helyén való ama kérdés még azért sem, mert a vaspályák fuvarozási ügyletei és a feladókkal szemben fennálló kötelezettségei nemcsak a kereskedelmi törvényt, hanem a vasuti szolgálati rendtartást és a törvény erejével bíró üzletszabályzatot uralják; nem helyén való ama kérdés különösen és főképp azért, mert a vismajor idegen bal eset, idegen személyek bűncselekvényei sat. fenforgása esetén bir kármentesítő hatással; de a vasuti vállalat saját alkalmazottjainak gondatlansága, szándékos vagy vétkes mulasztása és bűncselekvénye esetében. saját alkalmazottjaik munka- és szolgálat-megtadása esetében, tehát sztrájk esetében, vis majorra és ennek kármentesítő hatására alaposan nem hivatkozhatik.

A szolgálati szabályzat a vasuti vállalat és alkalmazottjai közti jogviszonyt tárgyalja és annak 20. §-a eképp szól: „Az alkalmazottak a reájok bízott tárgyakért és teendőikért szavatolnak és a hiányok vagy károkért kártérítésre kötelezettek. — Ha a kár vagy hiány többek hibájából származott, kiki a reá eső részét, ha pedig az egyesek részessége nem állapítható meg, mindannyian fizetéseik hiányában s egyetemlegesen szavatolnak. — A megállapított károsszegek a bíróságok közbejövetele nélkül, végérvényesen, szolgálati uton az illetményekből való levonások, vagy a kártérítésre kötelezett részéről teljesítendő készfizetés útján hajtathatnak be, önként értve, hogy az alkalmazottak minden vagyonukkal is felelősek maradnak, illetőleg szavatolnak.” — Valjon megdölgött-e a sztrájkolók, hogy a szolgálati szabályzat ezen rendelkezése egész existenciájukat veszélyezteti? — Már pedig, ha a sztrájkokozta károkat a vasut a feladó közönségnek megtéríteni köteles lesz, ki veszi el a vasuti vállalatnak azt a jogát, hogy azt alkalmazottjain behajtsa?

Hogy pedig a vasuti vállalat felelős a sztrájkokozta károkért, az kétségtelen a kereskedelmi törvényszék és a vasuti üzletszabályzatnál fogva.

Az üzletszab. 63. §-aként: „A vaspálya felelős saját közgeiért és azon más személyekért, kiket az elvállalt szállítás teljesítésénél alkalmaz.” (Keresk. törv. 402. §.)

A vaspálya felelősségét az üzletszab. 64. és következő §-ai írják körül és azok közt a korlátozások közt, amelyek a 65. és következő §-okban foglaltaknak, a saját közgeinek sztrájkja nincs kifejezetten kitéve; felelős a vaspálya nemcsak az elveszésért, nemcsak az elromlásért (kivéve természetesen a 64. §. — keresk. törv. 398. §) eseteit), hanem a szállítási idő elmulasztásáért is. (Ü. sz. 69. és 70. §.)

A vaspálya nem hivatkozhatik arra, hogy a

fuvarozásnál alkalmazott közgei ideiglenesen vagy véglegesen cserben hagyták, hogy alkalmazottjai a szolgálatot, a munkát (jogosan vagy jogtalanul? az merőben közömbös) beszüntették, hogy az 1878: V. t. c. 434—443. §-ai közül valamely büntetett vagy vétséget, az 1879: LX. t. c. 111. és 112. §-ainak valamelyikébe ütköző kihágást követtek el; mert ehez a feladónak, a fuvarozatónak ép oly kevéssé van köze: mint a milyen irreleváns a feladóra nézve az, hogy Kurländernek megszökött-e a kormányosa? bir-e hamarjában más kormányost szegődötteti, vagy nem bir?

A vaspálya saját alkalmazottjainak sztrájkja tehát nem szolgálhat a vis major kifogásul a fuvarozatónál szemben, mert a fuvarozó a saját közgeinek, alkalmazottjainak és a fuvarozásnál általa alkalmazott más személyeknek cselekvényei és mulasztásai által kártérítésre, még pedig teljes elégtételre (a tényleges kár és az elmaradt nyereség pótlására) köteles.

Az Omke Nagybecskerekén.

Nagybecskerek, április 25.

Tegnap megalakult Nagybecskerekén az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesületnek torontálvármegyei fiókjá.

A megalakulás impozáns keretben, a társadalom minden osztályának élénk érdeklődése mellett történt s ez az érdeklődés biztosításként szolgál arra, hogy a mozgalomnak meglesz a kellő sikere s kereskedelmünk föl fog lendülni.

A kereskedelmünkre és iparunkra egyaránt nagyfontosságú eseményt, azt hisszük, ma már nem kell külön fejtegetni, mert annak jelentőségét és szükségét érzi mindenki és a tegnapi nap bizonyosága annak, hogy minden körben támogatásra talál.

Az Omke torontáli fiókjának tegnapi megalakulásáról a következő tudósításunk számol be:

Az Omke torontálmegyei fiókjá Steinitzer Géza takarékpénztári igazgató elnöklésével tegnap délután tartotta meg alakuló közgyűlését a vármegyéhez nagyterében. Az alakuló közgyűlésen részt vett dr. Deillmanics Lajos főispán, Jankó Ágoston alispán, Szabó Ferenc országgyűlési képviselő, dr. Vinczehid Ernő megyei főjegyző, továbbá nagyszámú érdekeltek, akik közül a következőket sikerült feljegyeznünk: dr. Várady Imre, dr. Billitz Béla, dr. Brájer Lajos, Freund Samu, dr. Pollák Viktor, dr. Milich Jakab, Weisz Izidor, Löw Kálmán, Mayer Rezső, Wassermann J., Szöllösy Károly, Langer Adolf, Lang K., Feisenstein Ferenc, Zinner David, Fleischmann József, Bacher Mór, Heller David, Finkelstein Zsigmond, Kövesi Emil, Schnitzler Lipót, Löbl Jakab, Róna Árpád, Eckfeld Mór, Deutsch Márton, Annau József, Zimmerer Győző, Holländer Simon, Deutsch Simon, Gansol Samu, Finkelstein Károly Szűcs Gábor, Weltmann Mór, Wirth Henrik, Peltzer Márkus, Frei Rezső, Eckstein Vilmos, Herzfeld Vilmos, Opolczer Lajos, Holländer Samu, Wilhelm Ferenc, Klein Izidor, Jónász Bertalan, Grünbaum Arnold, Grünbaum Frigyes, Strasser Miksa, Gyárfás Ödön, Haidegger Ödön, Perger Rezső, Partilla Géza, Hirtenstein Márk, Heufeld Zsigmond, Mayer Aurel, Mocsányi Richard, Almásy Elek, Mayer Henrik, Wehner József, Wehner György, Mesznik Imre, Hiller Arnold, Rott Miksa, Petry Jakab, Deutsch Ignác, dr. Sándor Mihály, Schneider Henrik, Kurländer Imre, Schlechter M., Schlesinger Jakab, Engelsmann Lajos, Herzog Gyula, Herzog Vilmos, Szerényi Géza, Goldberger N., Dobó Mihály, Löbl Jakab, Krausz Samu, Grün Simon, Krausz Jakab, Petz Antal, Deutsch Samu, Messmann Gyula és Deutsch Márton.

Steinitzer Géza elnök meleg hangon üdvözli a megjelenteket, kijelentvén, hogy az Omke központi vezetősége óhajához képest megalakulni kíván az Omke torontálmegyei fiókegyesülete is, hogy az országos egyesületnek május havában a fővárosban megtartandó gyűlésén már a torontálmegyei egyesület is képviselve lehessen. Bejelenti, hogy az alakuló közgyűlésre a vezetőség elvárta Sándor Pál országgyűlési képviselőt továbbá számos fővárosi vendéget, a kik azonban a beállott forgalmi zavarok következtében nem jöhettek Nagybecskerekre s elmaradásukat sürgönyben tudatják a közgyűléssel. Ezután konstátálja, hogy egyedül Nagybecskerekről eddig 155 kereskedő lépett be az egyesületbe, azonban alapos remény van arra nézve, hogy ez a szám a vidékiek belépésével legalább is megkettőződik. Ezután jegyzőkönyvvezetőnek Löw Kálmánt, jegyzőkönyvhiteltestül pedig Kokits Sándort és Grünberger Adolfot ajánlja, majd kéri a közgyűlést, hogy a fiók-egyesület élére elnököt válaszon. Megemlíti azonban, hogy a választások csak ideiglenesek, a mennyiben csak egy esztendőre szólnak, mert a vidéki tagok

a mai napon még nem gyakorolhatták választási jogukat. Indítványozza, hogy a közgyűlés állapotjon meg abban, hogy a vidéki tagok soraiból minden 25 tag után egy tag vétessék be a választmányba.

Miután a közgyűlés az indítványokat elfogadta, Grünbaum Arnold szólt fel, azon meggyőződésének adván kifejezést, hogy az összes jelenlevők közös óhaját veli tolmácsolni, amedőn az Omke torontálmegyei egyesületének elnökül Steinitzer Gézát hozza javaslatba, a ki egyéniségénél és rátermettségénél fogva leginkább méltó arra, hogy ezen tisztséget betöltse. A közgyűlés az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Steinitzer Géza köszönetet mondva a beléje fektetett bizalomért, igéri, hogy tőle lehetőleg igyekezni fog az egyesület felvirágoztatását előmozdítani. Majd indítványozza, hogy a közgyűlés alelnököknek Franz J. L. et, Kurländer Imrét, Mayer Rezsőt és Weisz Izidort, titkárnak Löw Kálmánt, pénztárosnak Mayer Aurel, ellenőrnek pedig Kovács J. M. et válassza meg s miután a közgyűlés üvegzeteket egyhangúlag megválasztotta, az elnök az egyesületet megalakulni jelenti ki. Most a választmány megalakítására került a sor.

Választmány: Annau János, Baaden I. L., Bencze Miksa, Daun Gyula, Deutsch Jakab, Freund Lajos, Grünbaum Arnold, Guttman Mór, Gyárfás Ödön, Hajduska Jenő, Hirtenstein Márk, Hiller Arnold, Haidegger Ödön, Holländer J. Károly, Kokits Sándor, Klein Izidor, Liptay Dezső, Mayer Henrik, Mocsányi Rikhard, Mangold H. L., Napholtz Ágoston, Partilla Géza, Petry Jakab, Szűcs Gábor, Schlesinger Jakab, Struss Szeferin, Terzin Zsivko Zs., Temmer Salamon, Turinszky Tivadar.

Számvizsgálóknak megválasztottak: Opolczer Lajos, Petz Antal, Steiner Jacques, Wehner György.

Steinitzer Géza ezután a következő nagyhatalú beszédet intézte a hallgatóságához:

Tisztelt közgyűlés!

Miután az Omke-nek most megalakult torontálmegyei kerület ugyanazon szabályzat alapján és ugyanazon irányban van hivatva működését kifejezni, mint az anya-egyesület, sőt az utóbbinak ugy szólnak csupán külső kirendeltsége, mely javaslatokat terjeszthet a központ elé, de exekutívával rendszerint nem bir, ennél fogva feleslegesnek jelentkezik, hogy e helyütt programot mondjak, mert az nem lehet más, mint az országos egyesülésé.

Mindazonáltal arra való tekintettel, hogy az Omke vezető férfit, kiket a mai napon körünkben tisztelhetni remélünk, a közbenjött forgalmi akadályok miatt itt meg nem jelenhettek, legyen szabad néhány szóval dióhéjba szorítva körvonalazni, hogy az Omke mi módon és mily eszközökkel óhaj megfelelni azoknak a várakozásoknak, amelyek zászlóbontásával elvállalt magasztos feladatának megvalósítása tekintetében országoszerint nyilvánulnak.

Egyesülésünk felőleli a kereskedőket és a vele karöltve működő ipar minden ágazatát és válfaját, érdekképviselete akar lenni hazánk kereskedőinek kivétel nélkül.

Aki kereskedéssel foglalkozik, legyen az áru- vagy terménykereskedő, nagy- vagy kiskereskedő, bankár- vagy kereskedést üző iparos, — bizalommal fordulhat sérelmeivel, bajaival, panaszával vagy javaslatával az Omkehez.

Igyekezni fogunk tagjaink jogos panaszait illetékes helyen ösmertetni, bajaikat orvosoltatni és a befolyó javaslatok és előterjesztések tárgyalása után, az azokból folyó intézkedéseket megtejtetni.

Foglalkozni fogunk a kereskedők egyetemmel érdeklő ügyekkel és fel fogjuk emelni intő szavunkat oly esetekben, amedőn a folyamatba vevendő eljárást sérelmesnek ítélendjük arra a nagy társadalmi osztályra nézve, mely egyesülésünket megteremtve, tömeges belépése által jelentékeny szereplésre és nyomatékos fellépésre képesítette az Omkét.

A társadalomba vagy be nem vettél, vagy pedig csak túrve volt ott a kereskedő eddig.

Azon leszünk, hogy a művelt kereskedő részére megadassék az a hely, amely őt méltán megilleti és mindent el fogunk követni arra nézve, hogy a nemzeti missziót teljesítő magyar kereskedelem — erkölcsi színvonalának és reputációjának emelése céljából — purifikáltassék olyan elemek eltávolítása által, amelyek — mint bármely más osztályban — itt is előfordulnak.

Nem utolsó feladatunk lesz odahatni, hogy Magyarország kereskedelme minden ízében magyar, külsőségeiben is nemzeti legyen!

Alaposan csalódnak azon t. közgyűlés, akik egyesülésünk létrejöttével imádozt hazánk békéjének megbolygatását, a magyar kereskedő fenyegető fegyverforgatását látják.

Mi t. tagtársak, senkit támadni, senkit az őt megillető jogok élvezetétől megfosztani nem akarunk.

A békés munkásság olajágával kezünkben jelenünk meg a porondon, egyetlen teherviselés mellett, egyenjogúságot követelve a magyar kereskedelemnek a nemzeti kulturmunkában!

Hazadamos...
ságunkat...
érvényre...

Mer...
élvezünk...
kardot...
erélyiel...
telje...

Ebb...
sem győz...
kivánnuk...
tatásán...

Bav...
ember, a...
követel...

Ha...
azért csu...
edzi; a...
hanem fo...
a hazai...
nem értu...
Erős...

verünk...
művelés...

Ha...
talán meg...
szakot, m...
véri egye...
nagy, a...

Az...
jövő haj...
ket t. tag...

Ister...
„Magyar...
a haza!”

Most...
kötelessé...
első tény...
ról, kik a...
az Omke...
egészség...

Indit...
tünk ez...
képviselő...
megörök...
szónet...
vezetősé...

Kere...
lásunk tu...
iratilag u...

Ezut...
a követé...
országgyű...
értésitjü...
vasuti sz...
tag jelen...
alakulás...
nagyságo...
s elrendel...
üdvös cél...
Omke tor...

Löw, titk...

Stein...
köszönet...
a teljesit...
Ágoston...
nagyterm...
volt, ugy...
geknek a...
Ezz...

A gy...
volt a kas...
zan jelen...
minden os...

Az a...
Jankó Ág...
nos orsz...
Vinczehid...
tábiabíró...
Szeferin...
jegyző. R...
görd. Sam...
dr. Vég...
Lajos, Ma...
Miksa stb...

A fel...
Omke tor...
aki konst...
és összes...
idő, a mi...
keresked...
alkalmas...
avatni az...
a vendége...
születek...
hogy a...
veszett el...
nyit. Ide...
keresked...
az elvetett...
emeli a p...
tűz legyen...
világánál...

Hazánk földmivelői, szeretett testvéreink áldásos munkája, nem nélkülözheti a mi munkáságunkat, melyek övéket kiegészíti, befejezi és érvényre juttatja.

Megérdemeljük tehát, hogy hasonló jogokat élvezzünk és hogy a magyar kereskedő — nem kardot esőtvetve — de ügyének jogosságából folyó erélyvel, felemelt fővel keresse és ha kell, követelje — a maga igazát!

Ebben a küzdelemben nem lesz legyőzött, sem győztes, mert eddigi elleneseinkkel karöltve kívánunk munkálkodni hazánk gazdasági felvirágoztatásán, boldogulásán.

Baráti jobbot nyújtunk, találkozik-e magyar ember, aki megveti azt a kezét, a mely közösséget követel a haza szent érdekeinek mivélésében?!

Ha nehézség is lesz a küzdelem t. közgyűlés, azért csüggedni nem fogunk, az igaz férfit a harc edzi; a megkezdett munkát abba nem hagyjuk, hanem folytatjuk, míg a kitűzött magaslatos célt, a hazai kereskedelem nagy és fényes jövőjét el nem értük.

Erősségünk küzdelemünk igazságossága, fegyverünk a tisztességes munka, védő pajzsunk a műveltség és becsületesség lesz!

Ha látnoki képességgel lennek megáldva, talán megáldhatnám azt a jobb, azt a szebb korszakot, melyben e hazának minden polgára testvéri egyetértésben fáradozik azon, hogy a haza nagy, a nemzet boldog legyen!

Az Omke megalakulását ezen óhajtott szebb jövő hajnalhasadásának tekintve, felkérem Önöket t. tagtársaim, hogy velem együtt kiáltás:

Isten áldása kísérje törekvéseinket, éljen a „Magyar országos kereskedelmi egyesülés”, éljen a haza!

Most pedig t. közgyűlés, úgy vélem, csak kötelességet teljesítünk, midőn megalakulásunk első tényeként megemlékezünk azokról a férfiakról, kik a magyar kereskedelem széttagolt elemeit az Omke megteremtésével, egy nagy és hatalmas egészszé tömörítették.

Indítványozom, hogy kereskedelmi közéletünk ezen jeleseinek — élükön Sándor Pál orsz. képviselő ur — érdemei mai jegyzőkönyvünkben megörökíttessenek, nekik halás elismerés és köszönet szavazzassék és arról az Omke központi vezetősége jegyzőkönyvi kivonat útján értesíttessék.

Kérem egyben elrendelni, hogy megalakulásunk ugyancsak a központi vezetőséggel táviratilag tudatassék.

Ezután az elnök indítványára a közgyűlés a következő sürgönyt intézte Sándor Pál országgyűlési képviselőhöz: Hazafias örömmel értesítjük az Omke torontálmezei kerületének a vasúti sztrájk okából csupán 150 nagybecskereki tag jelenlétében nagy lelkesedéssel történt megalakulásáról. Egyesületünk megteremtőit, élükön nagyságodat, üntető ovációkkal éltették tagtársaink s elrendelték, hogy ragaszkodásunkról s az Omke üdvös céljainak támogatásáról értesíttessék. Az Omke torontálmezei kerülete

Löw, titkár.

Steinitzer, elnök.

Steinitzer indítványára a közgyűlés ezután köszönetet szavazott az előkészítő bizottságnak a teljesített hasznos munkáért, továbbá Jankó Ágoston alispánnak, azért, mert a vármegyeház nagytermét a közgyűlés céljaira átengedni szives volt, ugyancsak a közgyűlésen részt vett vendégeknek a megjelenésért.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

A lakoma.

A gyűlés után este nyolc óraker lakoma volt a kaszinó nagytermében, a hol mintegy százan jelentek meg a fehér asztalnál a társadalom minden osztályából.

Az asztalfőnél dr. Dellimanics Lajos főispán, Jankó Ágoston alispán, Szabó Ferenc apátplebános országgyűlési képviselő, Steinitzer Géza, dr. Vinczevidy Ernő m. főjegyző, Duka László kir. tábíabíró, dr. Perisics Zoltán polgármester, Struss Szerafin az omb. főnöke, Siross Béla városi főjegyző, Reitter Oszkár rendőrkapitány, dr. Mangold Samu, Weisz Izidor, Grünbaum Frigyes, dr. Vég Lajos, dr. Pollák Győző, dr. Brájjer Lajos, Mayer Rezső, Mayer Henrik, dr. Eibeschütz Miksa stb. foglaltak helyet.

A fehér asztalnál Steinitzer Géza az Omke torontáli fiókjának elnöke szólalt föl először, aki konstataulta, hogy bizonyos nyomott kedélyvel és összeszorult szívvel szólal föl, mert a mostani idő, a mikor olyan dolgok történtek, a melyek a kereskedelemnek óriási kárt okoztak, nem igen alkalmas a banketkezésre. De mégis fel kellett avatni az Omket a fehér asztalnál is, egyrészt a vendégek kedvéért, másrészt, mert már készütek rá. A mozgalomról szólva hangsúlyozza, hogy a központból felhangzott szó nem veszett el a pusztaságban, hanem megtermékenyült. Ide is elért a szózat s a nagybecskereki kereskedőket készen találta s a maga részéről az elvetett magot gondosan ápolni fogja. Arra emeli a poharát, hogy a mozgalom ne csak szalmatűz legyen, hanem olyan lángoszlop, a melynek világánál megtaláljuk az utat, a melyen haladva

kereskedelmünk felvirágozik. Élteni az Omke megteremtőit.

Löw Kálmán hangoztatja, hogy az Omkenek szüksége van más társadalmi tényezők támogatására és érdeklődésére is. Örömmel látja, hogy ez az érdeklődés meg van s legelőkébb kifejezést nyer abban, hogy a vármegye főispánja ismételtelen megjelenik a kereskedők körében. Élteni dr. Dellimanics főispánt.

Dr. Pollák Győző a különböző erőknek a nemzet szolgálatában való összetömörítésének szükségét emeli ki. A nemzet javára szolgáló erőknek egyik tényezője született meg az Omke torontáli fiókjában. Ennek megalakulásában az érdem első sorban Steinitzer Géza tak. pénztári igazgatót illeti, aki férfias energiával fáradozott az Omke torontáli fiókjának megteremtésén. Élteni Steinitzert, valamint a többi vezetőket Franz J. Lászlót, Löw Kálmánt, Weisz Izidor, Mayer Rezsőt, Kurländer Imrét stb.

Mocsányi Rikárd a vármegye alispánjára emeli poharát.

Jankó Ágoston alispán arról szól, hogy az utóbbi időben sokat disputáltak az agráriusok és merkantilisek fölött. Nem tudja, hogy döntöttek-e már arról, hogy kettőjük közül ki a derekabb hazafi. Ő azonban ezt nem kutatja, mert tulajdonképpen egyiknek a pártjára sem lehet állni. Minden igyekezetet ugyanis egyformán támogatni kell, amely a nemzet közvagyonosodását célozza. Az anyagi jólét a nemzet ereje s minden nemesnek, szépnak alapja. Miután pedig a kereskedők mozgalmá az ország javára szolgál, örömmel emeli poharát a mozgalom sikerére.

Steinitzer Géza a vendégekre és kartaársaira ürti poharát.

Löw Kálmán a sajtó közreműködéséért mond köszönetet s élteni a nagybecskereki sajtót.

Eckstein Mátyás a polgármestert köszönti föl, szólót azután még dr. Brájjer Lajos és mások többen.

A lakoma pompás ételsora és a kitűnő kiszolgálás ezuttal is Marcoint dicséri.

A képviselőház elnapolása.

Budapest, április 26. (A „Torontái” ered. táv.) A képviselőház ma délelőtt Percel Dezső elnöklésével ülést tartott.

Miután az elnök megnyitja az ülést, Tisza István gróf miniszterelnök emelkedik szólásra és egy királyi kéziratot nyújt be. (Óriási zaj a baloldalon.)

Felkiáltások bairól: No, mehetünk haza!

Az elnök felolvastatja a kéziratot, mely az ülészakot berekeszti.

Polónyi Géza: Zárt ülést kérünk!

Elnök: Nem lehet, az ülészakot be van rekesztve. Következik a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése.

Ugron Gábor szerint, miután a király nem intézkedik az új ülés egybehívásáról, a Háznak kell róla intézkedni.

Lengyel Zoltán szólni akar, de az elnök Szivák Imrének adja a szót.

Szivák Imre konstataálja, hogy az ülészak berekesztése után a Háznak nincs más teendője, mint a jegyzőkönyv hitelesítése.

Lengyel Zoltán a jobboldal élénk közbekiáltásai mellett arról beszél, hogy Rudnay főkapitány megsértette mentelmi jogát.

Az elnök figyelmezteti, hogy csak a jegyzőkönyvhöz szólhat.

Lengyel Zoltán kezében a házszabállyal azt kiálltja, hogy mentelmi sértést joga van bármikor bejelenteni és azért bejelenti, hogy Rudnay tegnap . . . (Nagy zaj.)

Az elnök másodszer megint Lengyelt, hogy a jegyzőkönyvhöz szóljon.

Lengyel Zoltán folytatni akarja bejelentését, de az elnök megvonja tőle a szót s az ülést berekeszti.

Ezzel a Ház nagy izgalom között eloszlik.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Rendkívüli megyei közgyűlés. Torontál vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt a bizottsági tagok gyér részvétele mellett közgyűlést tartott. Dr. Dellimanics főispán a jelen voltak lelkes éljenzése közben 10 óraker elfoglaltván az elnöki széket, a következő beszéd kíséretében megnyitja a rendkívüli közgyűlést.

Tek. trvh. bizottság! Az időközben befolyt számos ügynek elintézése és az őszi közgyűlés határnapjának kitűzése szükségessé tette a rendkívüli közgyűlés egybehívását. Amidőn a megjelent bizottsági tagokat szívélyesen üdvözlöm, a közgyűlést megnyitom. (Éljenés.)

Mielőtt áttérnek a napirendre, engedje meg a tek. trvh. bizottság, hogy megemlékezzem azon nagy horderjű és történelmünkben a Habsburgok uralmában páratlanul álló azon tényéről, ő Felségenek, melyben Magyarország hű népét igaz öröme és igaz alattvalói hűségére kötelezte. Méltóztassék a királyi leiratról, melyben ő Felsége a kormányt utasítja, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvai hazaszállításának kérdésével foglalkozzék és arról javaslatot tegyen, hálalatt szívvél tudomást venni és ő Felségéhez a kormány útján halafeliratot intézni. (Helyeslés.)

Miután dr. Vinczevidy főjegyző a lapunkban már ismertetett leiratot felolvasta, elnöklő főispán a tvh. bizottság lelkes éljenzése közben ily értelemben mondja ki a határozatot.

Elnöklő főispán bejelenti a közgyűlésnek Gaál Imre németeleméri plébános és esperes, a bizottság buzgó tagjának elhunytát. A közgyűlés fájdalomnak jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

Majd bejelenti elnöklő főispán, hogy ő Felsége Tullics György tb. fősolgabírónak a koronás arany érdemkeresztet, dr. Plechl Szilárd megyei főorvosnak a magyar nemességet adományozta és Jenovay Imrét királyi tanácsosnak kinevezte. A közgyűlés jegyzőkönyvileg üdvözi a kitüntetetteket.

Következik a tárgysorozat. A közgyűlést holnap délelőtt folytatják.

— A megyés püspök útja. Dessowffy Sándor megyés püspök — oldalkanonokja, Wittenberger Antal apát kíséretében — mint már jelentettük, Rómából Budapestre érkezett. A megyés püspök a jövő hét végén Makóra utazik, ahol pünkösdig fog tartózkodni.

— Buzaszentelés. Kedves, régi szokása a róm. kath. egyháznak, hogy szent Márkus napján a pap kimegy a buzaföldre, megáldja a vetéseket és Isten áldását kéri rájuk. Ez a szokás ma megismétlődött, mielőtt azonban a hívők kimentek volna a buzaföldekre, reggel 7 óraker misét hallgattak a róm. kath. plébániatemplomban. Mise után a hívek sokasága egyházi zászlók alatt szolozmákat énekelve, a buzaszentelő helyhez ment, amely az idén a melencei sorompó melletti keresztinél ment végbe. A buzaszentelésen résztvett hívőket Szabó Ferenc apátplebános vezette, aki a rögtönzött oltár előtt Brunner Jakab és Engel Ferenc segédlelkészek segédletével misét mondott, majd pedig megszentelte a buzát. A körmeneten az összes helybeli tanítézetek róm. kath. növendékei és nagyszámu közönség vett részt.

— Tanácsülés. A városi tanács ma délután fél 4 óraker a városházán ülést tartott, melyen több folyó ügyet intéztek el.

— A városi központi választmány ma délután három óraker a képviselőválasztók névjegyzékében ülést tartott.

— Szent György napja. A tavaszi névnapok között valamikor nagy jelentősége volt Szent György napjának. Nem azért, hogy a Györgyök ekkor ünnepelték névnapjukat, bár ugyancsak nagy dáridókkal járt, hanem azért, mert időszámítást jelentett. Szent György napján fogadták föl és bocsátották el a cselédeket s ez volt a határideje a bérszerződéseknek is. Ma már vesztett jelentőségéből Szent György napja s az időjelzésben is csak az a szerepe van, hogy mostantól kezdve Szent Mihály napjáig a hajnali

harangszó öt óra helyett 4 órakor, az esti harangszó pedig hét óra helyett 8 órakor kondul meg.

— **Bérmálás az egyházmegyében.** A csanádi egyházmegyében — mint Temesvárról jelentik — az idén ismét lesz bérmálás. A bérmálás Temesvárott pünkösdkor fog kezdődni. A bérmakörut iránt most történik intézkedés a püspöki aulában.

— **Szerb-Csanádi ügyek.** A mai közgyűlésen Oprean Terentie kérelmére soron kívül tárgyalták a következő ügyeket u. m.: az iskola követeléseinek kielégítésére szolgáló pótköltségvetést. E tárgynál az állandó választmány javaslata ellen felszólalt Oprean Terentie lelkes és hosszas történeti fejtegetésekkel telt beszédben az eredeti pótköltségvetést kéri elfogadni. Szilágyi Albert előadó és Jankó Agoston alispán felszólalásai után a közgyűlés valamennyi szavazattal egy ellen az állandó választmány javaslatát emelte határozattá; a vásártér ügyét, a melynél ismét Oprean Terentia szólalt fel, a törvényhatósági bizottság utasította a községet, hogy az ügyet tegye újabb megfontolás tárgyává; az artézi kut furására vonatkozó határozatot jóváhagyták.

— **Az állomásfőnök balesete.** Mint részvétellel értesülünk, dr. Szlammer Ágoston nagybecskereki állomásfőnököt szombaton délután súlyos baleset érte. Mikor ugyanis a pályaudvaron a katonai vonatot várta, egyszerre csak rosszul lett és eszméletlenül esett össze. A körülötte állók rögtön elhívták dr. Fialowski Béla orvost, aki konstataulta, hogy szélütés érte, mely azonban enyhe jellegű. Nyomban kezelés alá vette s az állomásfőnök ma már jobban van s néhány nap alatt teljesen helyreáll az egészsége.

— **Munkászavarok Nagybecskereken.** Említettük, hogy ismételen előfordult Nagybecskereken, hogy néhány munkanélküli ember a nagyhidnál, sőt magánosoknál dolgozó munkásokat megzavar. Az utóbbi napokban már annyira ment ezeknek az elemeknek a terrorizmusa, hogy véres verekedés fejlődött a dolgozni akarók és nem akarók között. Ma reggel a munkások mozgalmá oly fenyegető mérvet öltött, hogy a rendőrkapitány kérésére Jankó Ágost alispán egy század katonának mint karhatalomnak kirendelése iránt volt kénytelen intézkedni.

— **A csávosi híd.** A Modos és Csávós közti Temeshidon gyakorlandó vámszedési jog megváltásért Torontálvármegye által megállapított 2644 kor. 60 fillér összeg fedezetére az érdekelte községek csak 2380 koronát ajánlottak föl. Addig is, míg a különbözet fedezetéről a községek nem gondoskodnak, Modos és a vidék lakosságának egy része kötelezte magát a hiányzó összeget évenként a község pénztárába befizetni. Aláírtak 509 koronát és így az összeg a vármegye által megállapított 2644 korona 60 fillér 244 korona és 40 fillérrel túlhaladta.

— **Sztrájk a szőnyeggyárban.** A torontáli szőnyeggyár munkásai ma beszüntették a munkát. A munkások 40 százalékos béremelést követelnek, amit a gyár igazgatósága a jelen körülmények között nem teljesíthet.

— **Új vonat.** Mint Pancsováról jelentik, május 1-jétől Pancsova és Versec között egy új vonat fog közlekedni. Versecről indulni fog hajnali 4 órakor s Pancsovára ér 8 óra tájban, innen ugyanez a vonat nemsokára visszamegy Versecre, hova a déli órákban fog megérkezni.

— **Takonykóros lovak.** Mint Bókáról jelentik, a járási állatorvos Mattanovich Simon odavaló lakosnál takonykóros lovakat talált. A lovak kiirtattak, a hatóság egyben megtette a szükséges intézkedéseket.

Színház.

* **Három előadás.** Három előadásról kell most egyszerre beszámolnunk: a szombat estéről s a két vasárnapi előadásról. Szombat este „Bob herceget” adták jó előadásban Balláné és Lányi Edith nagy sikerével. Vasárnap délután „A tiszteletes ur keszervei” című bohózatot adták, este pedig ismét az „Arany virág” került színre zsufolt ház előtt, mely zajosan tapsolt Lányi Edithnek és Gáthy Kálmának.

* **Tarka színpad.** A szintársulat mostani rendkívüli helyzetében ma este Tarka színpadot fog rögtönözni a színházban leszállított helyárok mellett. Az ötlet igen elmés s bizonyára élvezetes estét fog nyújtani. E melni fogja az est érdekességét Eliás Mariska kisasszony föllépése, aki Huszknának egyik szép dalát fogja elénekelni. A mai est műsora a következő:

1. Nyitány. 2. Az almafa. 3. Yes, yes yes Mader Raoulól. 4. Dal a csipkeszoknyáról, Huszka Jenőtől. Éneklő Eliás Mariska kisasszony. 5. Frizzoparódia. Zenekarkiséréttel, előadja Lányi Edith. 6. Szüzek tánc. „A sötét kamara” című bohóságból, lejtő Kantay Teréz. 7. Részlet a „Carmen” operából. Előadja Gáthy Kálmán. 8. Francia galopp. Táncolják M. Kéry Jolán és Lápossi Gusztáv balettmester. 9. A mama kedvence, monolog Rudnyánszky Gyulától. Előadja Ligethi Lajos. 10. Kék-vók. Táncolják Dulich Mariska és Ligethi Lajos.

Nyiltér.*

Több mint 50 év óta az egész világon a legjobb eredménnyel használtatnak dr. G. I. Popp, cs. és kir. fogorvos, Wien XIII/6, Anatherin készítményei a száj és fogak egészségben és épességben tartására. Dr. G. I. Popp Anatherin-fogcrémet is készít, amely most általános használatnak örvend, mert tapasztalt orvos által készítették, mert ezen créme a fogakat valóban tisztítja és ártalmatlan módon teszi fehérré, mert nem habzik és sem szappant, sem savat nem tartalmaz. Szappanhab és savak a fogakat mindig rongálják. Hogy tehát mindenki meggyőződhesse arról, hogy az Anatherin fog-créme tényleg sokkal jobb minden más fog-crémnél Dr. Papp főraktárának, Melkuhn Dezső drogueriájának Nagybecskereken, 1000 fog-crémet küldött, a mely mindaddig, míg a készlet tart, fél áron, tehát a 30 fillérért kapható. (ad 346-31)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

TÁVIRATOK.

A vasuti sztrájk.

A sztrájk-bizottság kiáltványa.

Budapest, április 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A sztrájk-bizottság ma kibocsátott kiáltványában hangsúlyozza, hogy bár mozgalmukat tovább vihették volna, de átérzve felelősségüket, nem vezéreltethetik magukat a boszu érzése által s a hazát rázkódtatásnak nem akarják kitenni, tehát mindenki térjen vissza a munkához.

Rend a vasutakon.

Budapest, április 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A vidékről érkező jelentések szerint a vasutasok az összes vonalokon fölvették a munkát.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy estére a vasuti forgalom teljesen helyreáll.

A király házasságának évfordulója.

Budapest, április 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből táviratozzák, a király tegnap házasságának ötvenedik évfordulóján a kapucinusok sírboltjába ment, ahol koszorút helyezett el boldogult neje Erzsébet királyné sírjára.

Az új párt Szegeden.

Szeged, április 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap itt megalakult az új párt. Az alakuló gyűlésen elnökké Wegmann Ferencet választották meg. A gyűlésen résztvevők táviratban üdvözölték Bánffy-t.

Loubet elnök Rómában.

Budapest, április 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából táviratozzák, tegnap érkezett oda kíséretével Loubet elnök. Az elnököt nagy pompával és ünnepelességgel fogadták s a pályaudvaron az olasz király várta. A két államfő igen szívélyesen üdvözölte egymást. Az elnök tiszteletére számos ünnepség lesz.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 25. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kisebb-nagyobb mértékben emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.87	—
Buza (októberre 1904.)	7.90	—
Tengeri (áprilisra 1904.)	5.06	—
Zab (áprilisra)	5.51	—
Zab (októberre)	—	—
Rozs (áprilisra)	6.56	—
Rozs (októberre)	—	—

2041. th. szám 1904.

333-33

Hirdetmény.

Törökbecse község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. törvényekben előirt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1904. évi május hó 9-ik napján, az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak

1. mindazok, akik a tjkönyvben előforduló bejegyzésre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. törvényezikk 15—18. és az 1888: XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelenedés kedvezményétől is elesnek.

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmezzeik, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Török-Becsén, 1904. ápril 12.

Mészáros Lajos, Jakabffy Titusz,
betétszerk. telekkönyvvezető. kir. járásbíró.

Eladó

körülbelül

3000 drb kerékvető oszlop

15 □-centiméternyire kifaragva, 175 cm. hosszú.

Tudakozódní a szárcsai béruradalmi intézőségél Csávoson. Vasút Modos.

345-2.2

Művelt

angol tanítónő

néhány szabad óra felett rendelkezik.

Bővebbet (329-x.5)

Váralja-utca 17. szám.